

คู่มืองานสุขอนามัยเพื่อประชาชนริมคลองแสนแสบ

วิภาวี อนุพันธ์พิศิษฐ์¹, สมบูรณ์ ชิตพงศ์², นิตินดี สุขเจริญ³, ชัยฤทธิ์ สัตยาประเสริฐ^{4*}

¹คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ^{2,3}บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต ⁴คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

E-mail: sattayaprasert@gmail.com

บทคัดย่อ (Abstract)

การสร้างคู่มืองานสุขอนามัยเพื่อประชาชนริมคลองแสนแสบ เป็นการพัฒนาต่อยอดจากโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยของชุมชนบริเวณริมคลองแสนแสบ ในระยะที่ 1 โดยรวบรวมข้อมูลและประเด็นความรู้ที่ได้ มาเป็นฐานข้อมูลหลักในการสร้างสรรค์ผลงาน ซึ่งจัดทำสื่อเผยแพร่ออกมาใน 2 รูปแบบ คือ แบบหนังสือสิ่งพิมพ์ และแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ คู่มือที่สร้างขึ้นนี้ได้รับการรับรองการนำไปใช้ประโยชน์เพื่อเป็นการสาธารณสุข และการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทางตรงและทางอ้อมกับคลองแสนแสบได้ตระหนักและปฏิบัติตัวอย่างถูกหลักสุขอนามัยอย่างเหมาะสม

คำสำคัญ: คลองแสนแสบ, สุขอนามัย, คู่มือ

บทนำ

เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสุขอนามัยที่ควรพึงปฏิบัติ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับคลองแสนแสบ โรคต่างๆที่มีโอกาสเกิดขึ้นได้ และสิ่งมีผลกระทบต่อร่างกายและจิตใจ ซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้จากการวิจัยในปีแรก ได้คัดเลือกข้อมูลที่เป็นประเด็นเด่นและสำคัญจากการสำรวจความคิดเห็นจากผู้สัมผัสใกล้ชิดกับประชาชนริมคลองแสนแสบเป็นอย่างดี คือ กลุ่มพยาบาลเยี่ยมบ้าน และกลุ่มพยาบาลโรงเรียน เป็นข้อมูลที่ชี้นำการสร้างหัวข้อในคู่มือที่ต้องการสร้างเพื่อเผยแพร่เกร็ดความรู้ที่ได้ศึกษาค้นคว้า ในรูปแบบสรุปให้อ่านง่ายและเข้าถึงประชาชนทุกกลุ่มได้ โดยใช้สื่อทางข้อมูลตัวอักษรและรูปภาพ ในรูปแบบสิ่งพิมพ์ และหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

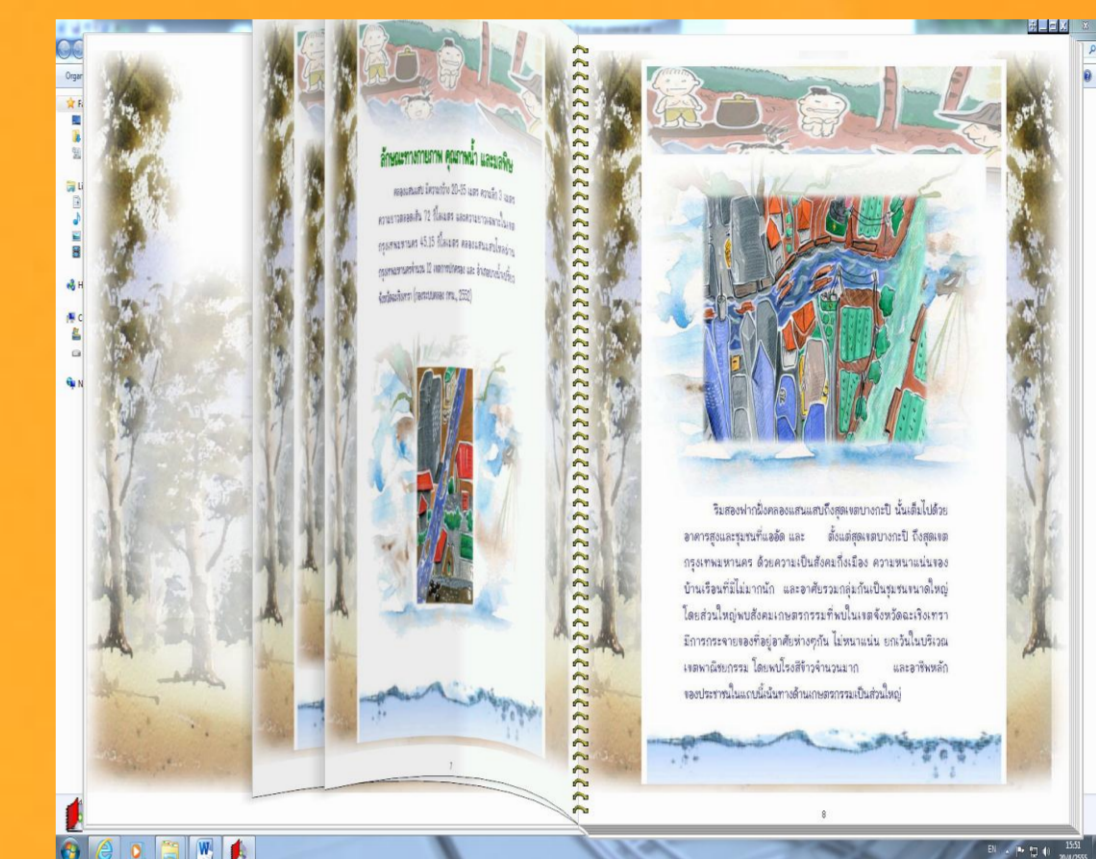
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อรวบรวมข้อมูลทั่วไปของคลองแสนแสบและปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนริมคลองแสนแสบทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ
2. เพื่อออกแบบการสร้างและพัฒนาคู่มือที่ดีและเหมาะสม เพื่อใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในแต่ละพื้นที่ริมคลองแสนแสบทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ
3. เพื่อวัดและประเมินผลของการตอบรับคู่มือที่สร้างขึ้นเพื่อไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในแต่ละพื้นที่ริมคลองแสนแสบทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพ ปัญหา ความต้องการ และข้อเสนอแนะ ในเนื้อหาที่ต้องการถ่ายทอดผ่านคู่มือ
2. วิเคราะห์ข้อมูล โดยประมวลสภาพ ปัญหา ความต้องการ และข้อเสนอแนะ ในเนื้อหาที่ต้องการถ่ายทอดผ่านคู่มือ
3. ศึกษาวิธีการสร้างคู่มือแบบเอกสาร และแบบอิเล็กทรอนิกส์
4. สร้างคู่มือที่ใช้ในงานวิจัย
5. นำร่างคู่มือที่ได้ไปตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ
6. แก้ไขและปรับปรุงร่างคู่มืองานสุขอนามัยเพื่อประชาชนริมคลองแสนแสบ เพื่อให้ได้คู่มือที่สมบูรณ์
7. การทดลองใช้และเก็บรวบรวมข้อมูลสำรวจความพึงพอใจ
8. วิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

รายการประเมิน	การประเมินหนังสืออิเล็กทรอนิกส์			การประเมินหนังสือสิ่งพิมพ์		
	ค่าสถิติพื้นฐาน		ระดับความพึงพอใจ	ค่าสถิติพื้นฐาน		ระดับความพึงพอใจ
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน		ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	
รูปแบบการนำเสนอ	4.48	0.38	มากที่สุด	4.23	0.47	มากที่สุด
การนำไปใช้ประโยชน์	4.50	0.40	มากที่สุด	4.42	0.48	มากที่สุด
ความพึงพอใจในภาพรวม	4.53	0.37	มากที่สุด	4.33	0.43	มากที่สุด

สรุป

การนำผลผลิตที่ได้จากงานวิจัยทางด้านสุขอนามัยมาปลูกฝังให้กับเยาวชนผ่านทางการศึกษา ซึ่งมีหลากหลายวิธีในการเข้าถึงผู้เรียน โดยการจัดทำคู่มือฉบับนี้เป็นการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน เพื่อปรับหรือเพิ่มเติมรายละเอียดของเนื้อหาสาระให้เข้ากับบริบทสถานะแวดล้อมที่เป็นอยู่โดยเฉพาะ ได้แก่ การผนวกเรื่องราวทางสุขอนามัยให้มีความเกี่ยวข้องกับคลองแสนแสบ เป็นต้น ซึ่งการศึกษาที่เกิดขึ้นนี้ไม่ได้จำกัดเฉพาะในห้องเรียน หรือกลุ่มอายุเท่านั้น แต่เป็นความรู้ที่พึงตระหนักและปฏิบัติได้กับทุกคนทุกที่ความพึงพอใจต่อสื่อโดยรวมเมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า การประเมินหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ในด้านรูปแบบการนำเสนอ เรื่องเนื้อหา การนำเสนอเป็นลำดับ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ขณะที่ด้านการนำไปใช้ประโยชน์ เรื่องเนื้อหาสอดคล้องกับความต้องการรู้ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในกลุ่ม แต่ยังคงอยู่ในความพึงพอใจระดับมาก

เอกสารอ้างอิง

- [1] ชัยฤทธิ์ สัตยาประเสริฐ. (2554). สุขภาพคนไทย 2554: เอชไอวีพัฒนาโดยยาสารณะเพื่อชีวิตและสุขภาพ. นครปฐม: สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล. พิมพ์ครั้งที่ 1.
- [2] คำรณ พ่วงเจริญ. (2546). การสร้างคู่มือแบบงานผลิตภัณฑฝึกปฏิบัติในวิชางานฝึกฝีมือ. โครงการวิจัยพิเศษ. คุรุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- [3] วิภาวี อนุพันธ์พิศิษฐ์, และคณะ. (2554). โครงการศึกษาคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมของชุมชนริมคลองแสนแสบ Phase I. งานวิจัย. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว).
- [4] NOLANOLEE. (2555). โรคภัยที่มากับน้ำท่วม. สร้างสุข. 7: 122.

กิตติกรรมประกาศ

โครงการวิจัยนี้ ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจาก งบประมาณแผ่นดินประจำปี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และสำนักบริหารโครงการวิจัยในอุดมศึกษาและพัฒนา มหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติ